

Ameliyat Acısı, Enfeksiyon Tehlikesini Artırıyor

İçinde iki Türk doktorun da yer aldığı çokuluslu bir araştırma grubu, ameliyat acısıyla ameliyat sonrası enfeksiyon kapma tehlikesi arasında olası bir ilintiyi ortaya koydu. Ortaya çıkan mekanizma şöyle işliyor: Bedenin enfeksiyona karşı savaşma gücü, dokudaki oksijen miktarına bağlı. Araştırmacılar, acının oksijen miktarını azalttığını, dolayısıyla da enfeksiyon riskini arttırdığını keşfettiler.

Sonuçları İngiliz tıp dergisi *Lancet*'te yayımlanan araştırmayı yöneten, California Üniversitesi (San Francisco) Tıp Fakültesi doçentlerinden Daniel I. Sessler. Araştırmada görev

alanlar arasında Viyana Üniversitesi Tıp Fakültesi Anestezi ve Genel Yoğun Bakım Bölümü'nden Dr. Ozan Akça ile, Washington Üniversitesi (St. Louis) ekibinden Cem Arkılıç da bulunuyor.

Araştırma sonuçlarını değerlendiren Sessler, "alanımızda genel inaniş, beden enfeksiyonla savaşımında en büyük etkenin, dokuların yeterince oksijenlenmesi olduğu yolunda" diyor. Araştırmacıya göre yeterince bastırılmamış acı, oksijenlenme sürecini olumsuz yönde etkiliyor. Bu da, bedenin enfeksiyona karşı başlıca savunma aracı olan ve saldırganları oksijenin

yardımla öldüren nötrofil adlı hücrelerin etkinliğini azaltıyor.

Viyana Üniversitesi Hastanesinde yürütülen klinik deneyde, diz ameliyatı sonrası bakımda tutulan 30 hastaya dokudaki oksijen basıncını ölçen birer aygıt takılmış. Hepsine ameliyat sonrası yapılan standart uygulama gereği, damar içinden uyuşturucu ilaç verilmiş. Ancak buna ek olarak hastalardan bazılarının dizlerine, ameliyatın sona ermesinden hemen önce lidokain adlı yerel uyuşturucu enjekte edilmiş.

Deneyin sonunda, ameliyat sırasında en az acı duymuş olanların, yani operasyon bölgesine ek olarak lidokain verilenlerin dokularında, ötekilere göre çok daha yüksek oranlarda oksijenlenme görülmüş. Bu oksijen fazlalığının, ameliyat sonrası enfeksiyon riskini yarı yarıya azaltacak düzeyde olduğu da araştırmacılarca belirlenmiş.

Sessler, "ameliyat acısının yeterince bastırılmaması, hâlâ sıkça rastladığımız bir olgu" diyor. "Oysa araştırma sonuçları, acının tam olarak bastırılmasının, yalnızca hastaya rahatlık sağlamakla kalmayıp, enfeksiyon riskini de önemli ölçüde azalttığını kanıtıyor."

<http://www.ucsf.edu/pressrel/pr0799/073001.html>

Prostat Kanserine Protein Aşısı

ABD'nin Iowa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi araştırmacıları, prostat kanseri tümörünün yayılmasını önleyecek bir yöntem geliştirdiklerini açıkladılar. Anatomi ve Hücre Biyolojisi Bölümü başkanı Prof. Mary J.C. Hendrix başkanlığındaki ekip, *Cancer Research* dergisinin Ağustos sayısında yayımlanan raporda, E-cadherin adlı, prostat hastalarında azalmış ya da tümüyle kaybolmuş bir proteini eski düzeyine getirmenin, prostat kanserinin yayılmasını kütlediğini bildirdi. Dr. Hendrix, araştırma sonuçlarının prostat kanseri tedavisi için yeni bir strateji oluşturulmasına yardımcı olacağı görüşünde.

Prostat kanseri Amerikalı erkekler arasında en çok rastlanan kanser türü. Kanserle ilintili ölümler sıralamasında da ikinci sırada yer alıyor. Gerçi kansere erken dönemlerinde

kolaylıkla tanı konup tedavi edilebiliyor, ama bazı tümörler gene de yayılıyor.

Hendrix, "hastalığın ilerleyişi belirli aşamalardan geçiyor; bunlardan biri de moleküler değişimler" diyor. Araştırmacıya göre prostat kanserinin daha başarılı bir tedavisi için bu moleküler değişimleri belirleyebilmek ve bunların hastalığın ilerleyişinde ne gibi roller üstlendiklerini anlamak gerekiyor. E-cadherin, normal epitel (örtüdüğü) hücrelerine bütünlüklerini korumada yardımcı olan ve hücrelerin birbirlerine yapışmasını sağlayan bir molekül. Aslında gerek Iowa Üniversitesi araştırmacıları, gerekse Başka araştırmacılar, E-cadherin düzeylerindeki azalmayla prostat kanserinin yayılma eğilimi arasında bir ilinti görmekteydiler. Hendrix başkanlığındaki ekibin yaptığıysa, E-

cadherin'in genetik mühendisliği yoluyla hücrelere yeniden konulmasının, prostat kanserinin beden başka bölgelerini istila etmesini önleyebileceğini göstermek.

Araştırma ekibi, bir sıçandan aldıkları prostat kanseri hücrelerine, boşalmış ya da azalmış E-cadherini yeniden aşıladıklarında kanser hücrelerinin birbirlerine yapışma yeteneklerinde olağanüstü bir artış görüldü. Teknik, kanserli hücrelere epitel bütünlüklerini yeniden kazandırmanın ötesinde, kanserin bedendeki organlara ve dokulara sıçramasında rol oynayan enzimlerin salgılanmasını da kütledi. Iowa Üniversitesi ekibi, şimdi bu proteini kanserli hücrelerde doğal yolla yeniden çoğaltabilmek için gen tedavisi yöntemleri üzerinde çalışıyor.

<http://www.eurekalert.org/releases/uiowa-uri072899.html>